

GUIA CAMÍ DE VIDABONA JUNY 2019

El Camí de Vidabona: un itinerari cultural, de natura i iniciàtic de quatre etapes.

Com a camí iniciàtic, el Camí de Vidabona simbolitza el camí cap a la plenitud en 4 etapes, a partir de mites ancestrals i de nova generació basats en **Lluís M. Xirinacs i Ramon Llull**. Cada mite està representat per un element geogràfic o cultural. Els elements simbòlics de la ruta se sincronitzen sorprenentment amb el mapa filosòfic del camí cap a la plenitud individual, col·lectiva i universal, que Xirinacs va recollir de diverses tradicions espirituals del món, principalment la cristiana, i que plasma al seu Model Global de la Realitat "Globàlium".

La definició d'aquest itinerari s'ha inspirat en un dels darrers manuscrits de Xirinacs, les "Darreres espurnes", un text de mística a partir del "Llibre d'Amic e Amat" de Ramon Llull, recollit en el llibre "**Dietari Final**" de Lluís Maria Xirinacs (editorial Ara). Xirinacs va venir a ofrenar la seva vida místicament en aquesta zona el 6 d'agost de 2007, dia en que complia els 75 anys i com tenia planificat des de feia més de cinc anys.

A partir de les dues muntanyes que Xirinacs relaciona amb l'**Amic i l'Amat** de Ramon Llull (la **Serra de Sant Amanç, el Taga i Coll de Jou**) i de l'antic i parcialment enderrocat **Santuari de Santa Maria de Vidabona**, s'ha traçat aquest itinerari del camí cap a la plenitud, trufat de mites que ens conviden a ser viscuts des del caminar. Xirinacs eleva el Santuari de Vidabona a la categoria de mite de la **plenitud nacional** o terra promesa catalana, juntament amb d'altres elements geogràfics, culturals, històrics i mitològics que contenen aquestes terres on es va gestar la llengua i nació catalanes.

El Camí de Vidabona s'ofereix com **un instrument** més, un símbol que pot ser útil, segons el cas, la persona, la intenció, l'obertura, el moment. Des del gest interior que ja és en sí deixar les comoditats per posar-se a caminar com una ofrena, fem el gest exterior (físic) de caminar, de superar les mandres, els cansaments, les dificultats, les pors. El caminar en sí mateix és una activitat que neteja tant físicament, com mental, com espiritual. Hi ha un gest ancestral d'humilitat i d'entrega en el posar-se a caminar. L'experiència, d'alguna manera, se'ns grava a les cèl·lules junt amb tot el que vivim i recollim durant el trajecte, i tal vegada ens inspira, ens respon o transforma durant la mateixa experiència, o tal vegada en un altre moment temporal.

El coneixement ancestral ens recorda que **la plenitud (la Vidabona) és el regal afegit rebut en donar el fruit al servei de la societat, de la comunitat**, i el fruit de cada nació o poble al servei de la Humanitat i de l'Univers, com la llavor que mor per renéixer a quelcom més gran.

Les tradicions recorden que **per poder-se donar plenament, cal haver descobert els dons rebuts, la vocació**, allò en que cadascú se sent inspirat, útil i que l'omple.

I ens recorden que per descobrir-ho, cal haver-se deslliurat de tota dependència (ascètica) que impedeixi la fusió amb l'Absolut i adquirir així una consciència global (mística).

Aquest viatge interior simbòlic a la plenitud és el que ens ofereix el Camí de Vidabona. Cal tenir present que aquest procés cap a la plenitud no es pot completar només a nivell individual: el procés complet inclou tant les persones individuals com col·lectives, és a dir, els pobles, les nacions, i també la Humanitat sencera com un sol ésser i una sola consciència (l'esquema de les tres voltes de Xirinacs).

Diferenciem entre la **plenitud** -l'estat espiritual profund que sentim quan fem allò que sentim que hem de fer, allò que ens realitza com a persones, en donar-nos a quelcom que ens transcendeix, que perdura més enllà de nosaltres, els fruits a la vida, mercès a la pròpia entrega en cada moment, i que en alguns casos pot esdevenir plaent i en d'altres punxagut i dur-, i la **felicitat** -aquell estat plaent i transitori de benestar interior, gairebé magmàtic, cel·lular, produït per episodis de benestar sentimental, material o sensorial, que travessem també en el moment d'entrar i sortir del sòni, i en alguns casos també per vies artificials.

1a ETAPA: L'ASCÈTICA

Com mostra l'esquema del Camí de Vidabona, la primera etapa simbolitza l'**ascètica** o procés d'alliberament de les dependències i aferraments, una pràctica ancestral i comuna a les diferents tradicions del món, cadascuna amb les seves formes i pràctiques, consistent en proves iniciàtiques per experimentar que podem superar les dependències i esdevenir individus madurs, adults (autoresponsables, autodeterminats, lliures), a través de proves i renúncies temporals a tot allò que ens té aferrats: dejunis (Quaresma, Ramadà, dejunis depuratius,...), peregrinatges, abstinències, proves de superació, etc..

Què és l'ascètica per cadascú?

La presa de consciència dels propis aferraments i dependències per tallar els fils que ens impedeixen esdevenir plenament lliures.

Pràctiques per alliberar-se dels aferraments, de les pors, de l'egoisme i la ignorància.

"Si a un ocell lligat per 12 fils se n'hi tallen 11 però n'hi queda un de sol, l'ocell no vola."

(Santa Teresa de Jesús).

La diferència entre SER i TENIR. Desidentificació del SUBJECTE i OBJECTE (cos, diners, seguretat material, menjar,...) i FENÒMEN (els esdeveniments que em passen, emocions, no reconeixement, afecte, psiquisme-pors,...)

En advaitavedanta s'utilitza el procés de negació "neti-neti" (això no, això no: "jo no sóc això, jo no sóc això", per referir-se a totes les identifications habituals (cos, emocions, ment, pensament,...) El que queda un cop has descartat totes les formes i tots els noms passant per allò més dens (el cos) fins a la més subtil de les capes, és el subjecte lliure, que quan va cap al Transcendent, és la consciència d'ésser.

TEXTOS

Aquí s'apleguen, textos relatius a l'ascètica, la neteja i depuració, la presa de consciència i l'alliberament personal de les dependències i aferraments.

Segons la tradició, la suprema independència fa referència a deslliurar-se dels fils o cadenes de les dependències mundanes. No vol dir considerar negatiu tot allò mundà, ans al contrari, saber estar-se'n i saber-ne gaudir sense ser-ne presoners. L'ascètica, segons Xirinacs, és la neteja del Jo per veure allò místic, per entrar en el territori de l'esperit, que és subjectiu però és transcendent. Tots som místics.

T'has posat en camí. Arribis on arribis seràs un altre. No tinguis objectius. Esforça't simplement a percebre el batec de la pols dintre teu.

Laia Noguera

El caminant no busca,
sinó que es posa en disposició de trobar.

Ja està tot fet.
Les coses ja hi són,
són obertes i no esperen,
simplement són on són.
I és un cos.
Tot és el mateix cos.

El caminant
és la branqueta de terra
que s'esqueixa quan la pitja.

Caminar és no fer res.

El caminant no travessa l'espai.
És el vent i la pedra,
és l'estona que hi passa.

El caminant no és ningú.
El caminant és el paisatge.

Laia Noguera

D'alguna manera es percep
aquell so secretíssim
d'una freqüència tan alta
que no l'abastem.

Però hi és.

Alguna cosa em diu que hi és:
el petit moviment de les fulles,
l'aleteig delicat de l'ocell,
la presència indefinible de les coses.

Si més no, tenim la sort d'estar en camí.

Laia Noguera

Mite del Comte Arnau

Diu la llegenda que el **Comte Arnau** encarregà als treballadors construir els trams d'escales per accedir a la **capella de la Verge** i al **Santuari de Montgrony**, promentent-los "una mesura curulla de blat per cada esglaó". La paga va resultar ser una mesura rasa (no curulla). A causa de l'incompliment de la promesa, el Comte va ser damnat eternament. Condemnat a cavalcar durant tota l'eternitat com a ànima en pena sobre un cavall negre al que li surten flames per la boca i els ulls, el Comte l'Arnau va sempre acompanyat per una colla de gossos diabòlics que li fan de seguici.

És un mite dels més populars, comentats, i emblemàtics del Ripollès, i també un dels més genuïns i originals de Catalunya. Dona ple sentit també als mites de partida del Camí de Vidabona (camí iniciàtic que simbolitza l'avanç cap a la plenitud), que parteix de Sant Joan de les Abadesses. La **1a etapa** simbolitza l'**ascètica**: les pràctiques per deixar els lligams d'aquest món, l'alliberament del subjecte personal i nacional. Partint del brogit del món, des de **Sant Joan de les Abadesses** (Sant Joan, l'obridor de camins) ens trobem el **mite del Comte Arnau**, que simbolitza les cadenes de la deshonestat com a conseqüència de l'engany i l'avarícia, les cadenes que generen les dependències o aferraments mundans.

Carta extreta del llibre Dietari Final d'en Lluís M. Xirinacs, que adreça al Comte Arnau per redimir-lo:

Estimat comte Arnau: Jo sóc un bagauda com St. Amanç. I t'he vingut a buscar. Fa segles que, com ànima en Pena, purgues per aquests verals el greu delictes de defraudar el mosso del seu jornal. És falta que clama venjança davant de Déu. Ara, d'aquest delictes en diem opressió de classe. I, de la batalla que en resulta, en direm lluita de classes. Et vinc a rescatar del teu perllongat purgatori perquè ha començat a veure's el final de la lluita de classes. El dia 1 de gener del 2000 em vaig posar a la Placa de St. Jaume de Barcelona per anunciar el renaixement de la comunitat humana perduda. La meua salut només permeté que hi aguantés cent dies, fins al 10 d'abril del 2000. Tota la meua vida havia estat dirigida a l'agermanament dels humans. Que més podia fer? Només em restava el lliurament de la meua vida com a signe de la condició de l'alliberament. Des d'aquell dia m'hi preparo. Els meus germans començaren a treballar per fer concebre, gestar i néixer les primeres Germanies. És la nova Comunitat Humana basada en el consens i en la concòrdia en totes les coses fonamentals de la vida. T'ho vinc a anunciar amb gran goig. Deixa ja la teua Pena vagarosa i ajuda'ns a fer créixer aquest nou i vell plançó ple d'Esperit per totes les terres catalanes i per tot el món: la nova revolució.

26.8.2002

En aquest món – la Riba mala – cal ser dolent per sobreviure. Quant et poses un mos de pa a la boca l'has negat a un altre que se'n queda sense. (Igualment quan augmenta la teua empresa la seva quota de mercat). “La vida és milícia” (Ignasi de Loiola). “El món és guerra” (Heràclit). En l'altre món - la Riba bona -, l'Amor i la Concòrdia són eternals, perquè allà no existeix el teu i el meu, que ací es confonen amb el Tu i el Jo. Es confon la propietat amb la Consciència que no és de ningú. Simplement és. Que no és res. Simplement és. Vida bona.

Una experiència d'ascètica d'en Xirinacs per aquestes mateixes terres:

6.11.2006 (X 9)

Fa més de quaranta anys, era escolapi, i m'estava en la Residència d'estudiants universitaris de St. Antoni Abat (Barcelona). Les dones que rentaven la roba dels escolapis reclamaven una estufa per combatre el fred que patien a l'hivern. El Rector no els la volgué donar. Jo, enfadat, mai més no els vaig lliurar la meua roba bruta. Me la netejava jo al lavabo.

Per aquell temps vaig intentar exercicis d'ascetisme (deixar els l·ligams del món). Vaig substituir tota la meua roba interior per unes calces i una camisa de burda tela de sac. Al damunt, la sotana ho amagava tot. Era l'estiu, i vaig intentar una experiència de “peregrinació del deseiximent”, al meu punt omega.

Sense diners, amb el vestit de sac encobert per la sotana, sense rellotge, sense ulleres, sense motxilla, amb una manta petita i prima, agafada per les quatre puntes a tall de sac, amb una biblia i paper blanc per escriure-hi.

Vicenta, secretària de la Residència, es compadí de mi i s'entestà en pagar-me el bitllet de tren fins a Aigües de Ribes de Freser. A partir d'allà, tot caminant vaig pujar pel torrent de Bruguera fins el poble. La mestra, mare de Jaume Martí, amic meu, m'acollí a casa seva. Hi vaig sopar i dormir. Al dia següent: fins a coll de Jou, entre el Taga i el Sant Amanç, a dormir al refugi. Les esquelles de les vaques, escampades pels prats, m'acompanyaren tota la nit. Després cap a Ogassa i fins a Sant Joan de les Abadesses. Dormint al bosc. Menjant rosegons de pa captat per les masies. Despertar al bosc. Els animalons ja no em temien: havia dormit amb ells. Ocells. Esquirols. Vaig escriure el quadern “La Via. Iniciació cristiana”. De Sant Joan a Olot. Menjar i dormir als escolapis. D'Olot al Collell, tot passant per Santa Pau. I del Collell a Girona i Barcelona en auto stop.

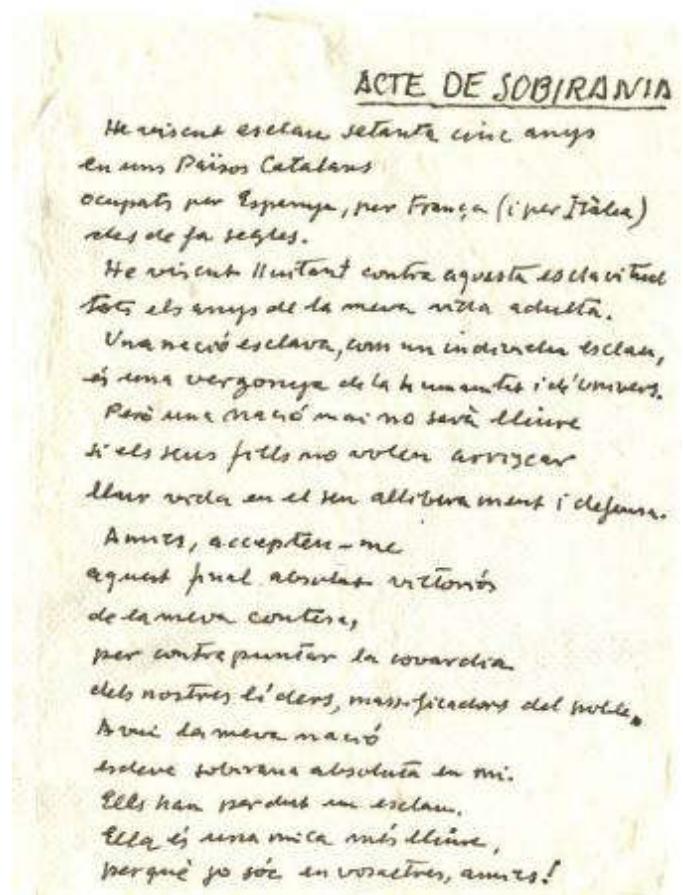
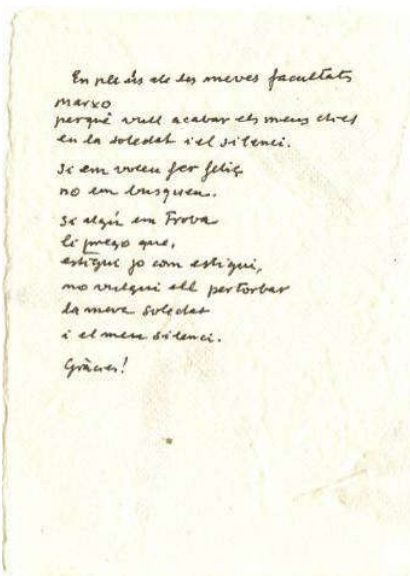
Fou la primera visita a la tomba (omega) de la meua mort ascètica als l·ligams d'aquest món i al bressol (alfa) de la meua naixença mística als l·ligams de l'altre món.

Tot per voluntat, per amor. Serè. Ja farà quaranta-cinc anys. Res de fanatisme ni d'obsessió. I mai no ho demanaria a ningú. No fos cas que es devalués l'amor a aquesta vida i aparegués l'efecte col·lateral indesitjable de la desaparició del respecte i de l'afecte als vells. A mi no me'n falta gens d'això ! Amics meus ! Germans meus ! Senzillament, cedeixo el meu territori als altres.

Mite del subjecte lliure (Xirinacs)

El Pla de cal Pegot esdevé un mite de nova generació que evoca al subjecte lliure (simbolitzat aquí per la mort-ofrena de la vida de Xirinacs).

Aquest punt és el centre del 8 del Camí de Vidabona, on l'itinerari dibuixa una X sobre la terra.

Ofereixo el do més preuat, que és la meua vida,
per l'alliberament del meu poble,
per l'alliberament de tots els pobles oprimits de la terra,
per la natura presonera nostra.

26.6.2007

Avui manquen quaranta dies per al final. Faig la vida de cada dia sense diferències. Però, com val cada minut!

Els amics ens hem d'estimar en la vida i en la mort. No només en la vida. Fer consistir l'amor a perllongar el més possible aquesta vida és un insult a l'altra. Com deia Freud, hi ha l'impuls de vida, Eros, i l'impuls de mort, Thánatos. Cal equilibrar-los dinàmicament i amb elegància. Hora de viure i hora de morir. És ridícula la lluita aferrissada del cervell per mantenir aquesta vida en contra del determini del nostre cos que marca el temps d'anar morint. Al contrari, cal ara que mitjançant la medicina puguem planificar amb responsabilitat i llibertat la mort com es planifica la natalitat. Aquesta la planifiquen els futurs pares perquè el fill encara no hi és. Aquella cal que la planifiqui la mateixa persona que ha de morir mentre encara hi és.

Ara, encara en aquest món, jo vull ser vostre, però encara sóc molt meu. Quan mori esdevinc tot ben vostre si sou de Déu. Preneu i mengeu-me tots. Mossegueu-me homes i guineus i esparvers i formigues i fongs i pluja i vent i terra. Mastegueu-me que aquest és el meu cos lliurat per vosaltres.

- - -

La meva ànima,
aquesta ànima obrada pel meu cos,
clivellada d'ànimes infinites,
concretament avui,
se m'ha fet universal.

"Em diran orat, boig, pertorbat mental. Una depressió de cavall. Pessimisme de la vida. Covardia. Desengany. Obsessió. Deslleialtat. Demència senil. Malaltes. Xacres. La memòria oficial dictaminarà còmodament: suïcidi. I tots contents. L'acusació pitjor de totes: acte de supèrbia infinita; disposar de la pròpia vida que no etpertany, que és sagrada, que només pertany a Déu.

Em trobo millor que mai de salut, de ganes de viure, de capacitat de treball. Tinc malalties, però ben controlades. Sempre n'he tingut i més que ara. Mai no havia tingut un horitzó tan prometedor al Globàlium, la meva proposta filosòfica.

En el meu entorn, mai no havia gaudit de tanta pau, tant amor, tanta amistat. Els meus enemics són lluny. No puc desitjar més. Vida Bona. És cert que l'ample món rebenta d'injustícies, pobresa, guerres, opressió, irresponsabilitat, ignorància, malalties, morts violentes, etc. Crec que he lluitat contínuament contra aquestes xacres de la humanitat i de l'ambient. Però mai no he pretès arreglar-ho tot jo, insignificant personeta assetjada per problemes gegantins. En aquest aspecte visc en pau. Faig el que puc i deixo als altres allò que és de llur responsabilitat. Tanmateix hi ha un punt que ja puc fer i que encara no l'he fet: donar-me del tot, fer el Signe de la Donació Total que batega en el fons del meu cor des de la meva infància. Ramon Llull volia morir màrtir. Jo vull morir en Ofrena Total i Lliure."

He tingut la gràcia d'una vida prou bona per poder-me, al capdavall de la cursa, considerar un humà lliure i responsable. En canvi, el meu poble no és ni lliure ni responsable. Vull, doncs, ofrenar el darrer tros, de la meva llarga vida bona, per la independència del meu poble. Una petita contribució a la vera fraternitat universal entre les nacions que cal que arribin a ser igualment lliures i igualment responsables, totes elles."

"Si algunes vegades m'he jugat la vida ha estat per viure-la amb més força. Aquesta vida val tant la pena que de vegades cal saber-se-la jugar per evitar de viure després com si hom fos mort. Quants morts vivents hi ha, que per evitar la mort viuen morts. Ara, des de la plenitud tardoral, dono la meva vida, l'única que jo tinc, com el do que jopugui oferir a l'Amor, als qui estimo, a tots, a tot."

17.4.2003 El punt omega (w)

"La vida, ningú no me la pren. Jo la dono".

1. Qui ? La meua vida és meua. És un bé meravellós. És un do, un present posat a les meves mans. Se m'ha donat la meua vida. Doncs, és ben meua. Totes les vides valen molt i valen poc. Per salvar una vida es pot donar la vida. Però una teula, un refredat poden acabar amb una vida. La vida sencera és la vida i la mort. Tot allò que neix és destinat a morir. Cal saber viure i cal saber morir. Diu un adagi del desert: "Quan t'acostis a un pou, beu, i fes-te a un costat per tal que pugui beure qui et ve al darrera".

La majoria dels primers cristians, fins i tot, papes, morien màrtirs. Els prenien la vida per llur amor. "Màrtir", en grec, igual a "testimoni". El problema nasqué quan un "sant" ja no moria màrtir, moria al seu llit de vell. En deien "confessor", testimoni de l'amor mitjançant el decurs de tota una vida.

Qui serà el valent que prendrà el pes insuportable de la pròpia vida en les pròpies mans i sabrà sostenir-lo quan calgui i retirar-lo quan no calgui ? Saber-se retirar a temps i amb elegància ! La biotecnologia que permet la regulació de la natalitat també permet allargar la vida fins a límits inversemblants. És hora d'aprendre a saber-se retirar a temps i amb elegància. Amb poques persones es pot parlar d'això. "Els fills vénen de Déu". "La vida no ens pertany" ... Els nous reptes ètics ens avisen que certes coses que abans eren a les mans de Déu, Ell ara ens les ha encomanat a nosaltres. Aquest és el creixement històric de la humanitat.

Qui, doncs ? Només aquell que vegi clar que la vida i la mort, ara, són en mans i responsabilitat de l'home.

2. Quan ? En el moment just, en el punt omega. Després ja és tard. Abans és d'hora. Quan ja no ens posseïm, quan ja som, per necessitat, en mans dels altres, ja és tard. Ha passat el punt omega. "Quan eres jove anaves on volies; quan siguis vell un altre et cenyirà i et farà anar on ell vulgui". No parlo del físic. Parlo del jo. Quan el teu jo falla i depens dels altres, ¿com sabran ells què vols, quina és la teua voluntat, que cal fer amb tu ... si ja no hi ets ? Hi ha morts vivents que maten els vius. I això va escandalosament en augment gràcies a la biotecnologia. Aviat mitja població jove haurà de viure atenent a mitja població vella. Però qui gosa eliminar el vell ? Al contrari, tots ens esforcem en ajudar-lo, consentir-lo, ancorar-lo més i més en aquesta vida, (a ell ... que hauria d'alleugerir lligams i bagatge, per volar cap allà,) amb atencions físiques i lligams emocionals. Diu Ignasi de Loyola: "Tota obra de misericòrdia és bona, excepte aquella que destrueix el subjecte que la fa". Quan jo veig a venir que el jo se m'escapa de les meves mans, és l'Hora. No la deixis passar. Hi ha tot el temps de la vida per recollir aquesta vida en les pròpies mans, per posseir-se. El final, el punt omega és lliurar a l'univers aquesta pròpia vida sencera, madura, plena. Jo he viscut de l'univers tota la meua vida. Ara l'univers pren possessió de mi i jo, feliç i horroritzat, m'hi lliuro. A temps. Ni d'hora ni tard.

3. Com ? Si ho faig a temps ho podré fer amb elegància. No oferint més resistència competitiva a les altres formes de vida. És l'hora de la no violència radical. Ja has begut prou de la vida dels altres. Ara és hora que els altres se't mengin. La suprema Eucaristia. "Preneu i mengeu tots perquè aquest és el meu cos, lliurat per a vosaltres i per a tot el món". La immensa Mare Natura ens introduirà en la seva Matriu, en la seva Matèria, i ens des-generarà. Ja no hi haurà distinció entre Mare i fill. Pensem-hi, pensem-hi.

21.11.2003

La vida és meravellosa. Amb un pessiguat d'amor i un pessiguat d'intel·ligència la vida esdevé meravellosa.

1.4.2004

Tinc un mètode terapèutic general, inclòs en el meu model global, Globalium, que anomeno "Kataplasma-Anaplasma". La humanitat evolutivament ha sortit del plasma (anaplasma) i retorna contínuament a ella (Kataplasma). Vida i mort. Estrictament la mort és el descens per l'escala de la vida de la societat a l'individu (tots morim sols) i de l'animal al vegetal i al mineral (cendres). En el meu model, els àtoms dels minerals només són a mig camí del plasma original. Després, nuclis i hadrons, donen la pesantor i la inèrcia, meravellós diàleg entre les avançades de

9/31

l'evolució i la matèria densa fortament involucionada. Després, electrons i llum, donen la lluïssor i la força, meravellosa transformació del cos material en cos de llum, tot ell vibrant amb harmònics insospitats. I, després, el fons, el plasma. Aquesta majestuosa baixada es pot fer en vida. És difícil, perquè els nivells inferiors (com en la societat) es malfien dels superiors i es protegeixen en llur confinament. Només una ànima pura, només un ser transparent podrà descendir – kataplasma- amb els ulls oberts i el cor amatent a aquest “cel inferior” (Déu és a la base) (nascut en un estable) que el poder anomena “infern”. El dogma tapat, ignorat, esquivat dels doctors cristianistes, “davallà als inferns” és la meravella oculta de la vera mort. Tota la vida involucionada no és res més que la síntesi de la vida involucionada que en diem “mort”, “infern”. I, un cop tocat el fons del plasma, aquest ens pot retornar a la vida o quedar-se amb nosaltres. El retorn, en vida pròpia o en una altra vida (anaplasma) ens regala una vida nova. Els grecs, al desmuntatge de la vida mundana, a la mort, en deien “katakasi” i a la resurrecció de la nova vida mundana en deien “anastasi”. Anastasi vol dir “resucitat”. Ens diu Pau de Tars: “Heu com-partit, heu estat con-crucificats, con-morts i con-resucitats en Crist”.

Xirinacs afirma: “La majoria de gent fuig del JO, estem centrats en el Fenòmen: en el tenir o en el fer. No es tracta de negar les coses, sinó l'esclavitud de les coses, no ser-ne presoner. Connectar amb el Subjecte és centrar-se en el JO. El JO és la llibertat i la responsabilitat: la capacitat de decidir i d'atendre's a les conseqüències de les decisions preses. Responsabilitat significa respondre a l'acte lliure” (és un boomerang)

Míticament, el Pla de cal Pegot (Ogassa), indret on va ofrenar la seva vida en Lluís Maria Xirinacs el 6 d'agost de 2007, dia en que feia 75 anys i segons tenia planificat des de feia anys, com a final de la **1a etapa (l'ascètica)** representa (prenent el testimoniatge d'en Xirinacs) el **subjecte lliure** que, al llarg del recorregut de la 1a etapa, ha identificat les seves dependències a les coses d'aquest món i se n'ha alliberat.

Des d'aquest alliberament, *l'Amic* pot avançar cap a la mística, fent cap al Puig de **Sant Amanç** –mite de *l'Amic* desitjós de fondre's en l'Amat (Ramon Llull) -representat per la Mare Taga (Xirinacs).

Deslliurats de tots els fils que de les dependències d'aquest món, tant com a individus com com també com a poble, és possible volar com un ocell sense cadenes, desplegant plenament les ales al vent i dir, des del buit absolut i immaterial de la llibertat: JO SÓC!

Només des del ser lliure i sobirà hom pot fer i es pot donar.

Em deslliuro. M'allibero.

Jo sóc.

Dir-se a un mateix: deixa't fer, Abandona't. Confia.

Em deixo fer. Confio.

Ment: calma't, reposa, confia.

Tot està bé. Tot es va fent.

En aquest punt de la pedra

m'assec i miro el cel.

He vist passar uns ocells

i he sentit com unes fulles

es movien.

Aquí tot el que hi ha

és buit i obert.

És aquesta fesomia.

Me l'emporto.

Laia Noguera

Vida bona – Mort bona

No portaré ni ulleres, ni rellotge, ni manta ni sarró.

Qui em matarà ?

El cor ?, la set ?, el fred ?, la gana ?, el llop ?, el voltor ?, les formigues?...

Em voldran salvar els humans ?

Em negaré a col·laborar-hi !

15.7.2007

Amanç.-8 ARITMÈTICA D'AMORS

Digues, Amic -va dir l'Amat-, tindràs paciència si et doblo les teves llangors?

Sí, mentre em doblis els meus amors.

Esmeno:

Sí, si arribo a obrir el meu cor per tal que hi doblis els teus amors.

2ª ETAPA: LA MÍSTICA

Sant Amanç: l'enamorat per sempre, el místic, l'amic foll d'amor per l'amat, l'èxtasi mística, la mort mística.

Sant Amanç, que etimològicament, vol dir "l'enamorat per sempre", segons Xirinacs aquí representa el místic, l'**Amic** (de Ramon Llull) qui, després de l'alliberament de les pròpies dependències a les coses del món, esdevé **subjecte lliure**. Foll d'amor, en èxtasi contemplativa de l'**Amat** (Ramon Llull, segons Xirinacs representada pel **Taga**), es consumeix en desig de fondre-s'hi.

Aquest procés el fan tan les persones individuals com col·lectives, és a dir, els pobles, les nacions, i també la Humanitat sencera com un sol ésser i una sola consciència.

Etimològicament ve de "misteri".

Tots els pobles primitius la cultiven amb honor. La nostra orgullosa filosofia racional fa que a Occident la Mística sigui conreada amb reticències o simplement negada. És simptomàtica la inclinació cap a la Mística dels fundadors de la física quàntica a principis del segle XX. I, tan antigament a Orient ("Aforismes de Patañjali", "Bhagavad Gita") com modernament a occident (Joan de la Creu, Teresa de Jesús), hi ha hagut místics que han l'han tractat filosòficament.

Trobem mística tant en les religions monoteistes (les tres grans: cristianisme, judaisme, islamisme), com en les politeistes (hinduisme, xamanisme) i, tanmateix, també en les religions-filosofies (o religions atees), tals com el budisme, on la mística s'identifica amb un grau màxim de perfecció i coneixement.

Pujant a Sant Amanç:

Les mans de l'home
que encaixaven les pedres del mur.

Després, les mans de l'aigua i del vent,
les mans de la molsa i el líquen.

La vida té aquestes coses.
La forma i el fons
no tenen distinció.
Tot són fenòmens
d'una mateixa consciència.
La carena és el llom
d'un animal.

La vida no és més que tot això.

No vull esperar-me
a fer les coses de debò.
És igual si ets viu o mort,
tot és la mateixa substància.
No sóc diferent d'aquest matoll.

Laia Noguera

Les vistes de SANT AMANÇ són espectaculars, per això en diuen el **balcó del Ripollès**. A ponent hi podem veure el Pedraforca i el Berguedà. Al sud, el Ripollès, la plana de Vic, Montserrat, el Montseny... A llevant, les muntanyes garrotxines. Així com els veïns de Sant Joan de les Abadesses tenen tendència tradicionalment a pujar al Taga (car és la muntanya que es veu des de St. Joan), els Ripollesos se senten especialment vinculats a Sant Amanç (car és la serra que es veu des d'allà).

La llegenda vincula el castell de Pena i la muntanya de Sant Amanç al **personatge del Comte Arnau**, qui donava sal als seu cavall a les salines dels masos del Jofré i del Boix de Vidabona per fer-lo més veloç. A les nits de tempesta, al Collet del Vent encara s'hi passeja el seu espectre. També es menciona un **convent de monges** al Pla de Pena, expulsades del monestir de Sant Joan, visitat sovint pel comte. Diu la cançó popular: "Les monges de Sant Amanç, dotze monges, tretze infants".

13.7.2007

Amanç.- 6 ON ÉS L'AMAT ?

Temptà l'Amat son Amic si amava perfectament i li demanà en què es trobava la diferència entre presència i absència d'Amat.

Respongué l'Amic: en la que hi ha entre ignorància i oblit, i coneixença i recordança.

Afegeixo:

- a) ignorància: sembla que no hi ha Amat i per tant ni Amic.
- b) coneixença: hi ha Amat i per tant Amic
- c) presència: l'Amat és davant l'Amic
- d) absència: l'Amat és lluny de l'Amic.
- e) recordança: l'Amic desitja l'Amat absent.
- f) oblit: l'Amic es distreu de l'Amat.
- g) dins del cor: l'Amat posseeix l'Amic.
- h) fusió: no resten ni Amic ni Amat, només amor.

Amanç.- 43 "I"

Propietat i comunitat
s'encontraren i mesclaren-se
per ço que fos amistat
entre l'Amic i l'Amat.

"I": la clau de l'Amor (41)

No: això o allò

No: la propietat i singularitat
de l'Amic o la comunitat i universalitat de l'Amat.

No: trobar-se o mesclar-se.

No: l'Amic o l'Amat.

Això i allò

la propietat i singularitat de l'Amic i
la comunitat i universalitat de l'Amat.

Trobar-se els dos i mesclar-se
i fondre's en un.

L'Amic i l'Amat.

"I" és la clau de l'amor.

4.8.2007

Amanç.- 45 SOLITUD
Tot i que també
sap estar-se tot sol
amb l'Amat
entre la gent,
desitjà l'Amic
més solitud
i anà a estar-se tot sol
per tal de tenir
major companyia
del seu Amat.

A on jo vaig
ara no podeu venir.
Vaig a fondre'm
amb la Mare. (Joan, 14-17)

18.7.2007

Amanç.- 12 LÍNIA DE L'AMAT
Digueu, foll d'amor ¿quina cosa és més visible l'Amat en l'Amic o bé l'Amic en l'Amat ?
Respongué i va dir que l'Amat és visible pels amors. L'amor és sempre de l'Amat. I l'Amic és visible pels sospirs,
pels plors, i pels treballs i dolors, que sempre vénen a l'Amic quan marxa de la línia de l'Amat.

El Coll de Jou (jou significa 'unió') uneix el Puig de Sant Amanç -o d'Amand- al sud, amb el Taga al nord, majestuós i pelat com a conseqüència de l'ancestral activitat ramadera. Aquest fet explica l'aspecte tapissat dels prats de la **Serra de Conivella**(a la qual pertany el Taga) i, més cap a l'est, de la **Serra Cavallera**(2.013m). Actualment hi pasturen principalment vaques, si bé també alguns ramats d'ovelles i de cabres.

En la **2a etapa: la mística**, que es conclou al cim del **Taga**, segons Xirinacs, mite de la Mare de l'Univers, les aigües primordials, Tiamat, l'Amat (Ramon Llull). Pujar "la Taga", per tant, és pujar la muntanya de l'Amor Universal creador: passa a passa, anar-se'n amarant, fins la fusió total en arribar al cim: **l'Amic es fon en l'Amat**.

L'**Amic** (Sant Amanç) i l'**Amat** (la mare Taga) estan units pel **Coll de Jou** (que vol dir unió, "ioga"). Per completar la unió mística cal transcendir el subjecte, fet aquest representat pel mite de Sant Miquel Arcàngel i l'equivalent mite terrenal de **Sant Jordi** (que vencen el dimoni/l'aranya: la supèrbia de l'ego).

Sant Jordi en el pla terrenal, com l'Arcàngel Sant Miquel en el pla espiritual, mata l'aranya, el drac, el dimoni. Cal la mort de l'ego, deixar el subjecte enrere per poder fondre'ns en el Tot, per unir-se l'Amic amb l'Amat, com la gota d'aigua quan cau al mar. Aquest és el **sentit mític** de fer nit o estada al **refugi de Sant Jordi** de Coll de Jou.

Coll de Jou: la unió mística, la fusió de l'Amic en l'Amat.
Refugi de Sant Jordi: la mort de l'ego superb.

L'Amic (Sant Amanç) i l'Amat (Taga) estan units pel Coll de Jou (que vol dir unió, "ioga").

*Per completar la **unió mística** cal transcendir el subjecte, fet aquest representat pel mite de Sant Miquel Arcàngel i l'equivalent mite terrenal de **Sant Jordi** (que vencen el dimoni / l'aranya: la supèrbia de l'ego). Aquest és el **sentit mític** de fer nit o estada al **refugi de Sant Jordi** de Coll de Jou: llevar-nos l'endemà havent transcendit l'ego, el propi subjecte individual, per poder-nos dissoldre en la Mare creadora espiritual del 'univers.*

Separat pel coll del ioga, hi ha arraulit el serrat de Sant Amanç, feréstec, arbrat, ajupit, fascinat, embadalit, contemplant el seu amor enciser, la Taga dels seus somnis. No mira res més. No veu res més. És petrificat en un èxtasi permanent.

Ha viscut una Vida bona, tot i venir d'una Riba mala. Ha deixat el seu sarró en ofrena al peu del Santuari. S'ha sadollat d'esperit en el coll del Vent. Sempre nord enllà. Ara s'està quiet, postrat en adoració davant de la gran Mare, la Taga. No es belluga. Com si estigués adormit.

Un bell matí de Pasqua s'alçarà del seu encanteri, d'una gambada creuarà el coll del ioga s'abraçarà a tu, la Mare de tots, i es fondrà amb tu definitivament, en l'acte d'incest més escandalós, a la vista de tothom.

Ara observa aquest arbre. Ara digue'm si hi ets, si t'hi trobes a dintre. I ara respon: on és el camí que seguies?

Laia Noguera

15.4.2003

Jo era, l'altre dia, embadalit, dempeus, davant meu, davant el meu poble, davant el Teu univers, ple de gent com jo i no com jo, ple de pobles com el meu i no com el meu, ple d'animalons i plantes, i terres i aigües, i núvols i aires, i sol i lluna i estels.

Brunzien a ran de terra indústries i cotxes i trens, i, per dalt, avions i satèl·lits i ones electromagnètiques de telèfons, de ràdios, de televisions, farcides d'informació fònica, literal, visual, numèrica, farcides de bits digitals.

I m'adoní que jo ja no em pertanyia, que des de temps no feia més que seguir la Teva veu que em fa a mi, que fa al meu poble, que fa tot l'univers, la veu que sempre encerta en la felicitat i en l'horror. Suprem Salvatge, m'has enamorat. M'has posseït. Em governes. Sóc porta i finestra de Tu, arreu on vaig. He esdevingut no-res i Tu, en mi, pots dir: "Jo sóc".

Saps com desitjo que també el meu poble, que tots els pobles de la terra i que l'univers sencer esdevingui pura possessió teva.

Mata'm abans que doni mai un pas enrere i tanqui la meva porta i et negui – que puc – anar i venir a gratient sota la meva llinda ...

Ara ja puc dir que sóc jo
que sóc el meu poble
que sóc tot l'univers.

Murmura en la nuesa del nostre temple intern
un himne que és un eco del teu Silenci etern.
Oh tu, que ets més enllà de les paraules!

Màrius Torres

Taga

Mite de Tiamat, l'Amat, la mare font espiritual universal, l'amor universal creador, les aigües primordials.

El Taga té forma d'un gran pit de la mare terra, aigües primordials engendradores de tots els esperits i divinitats del món.

Segons el Dietari Final, el Taga representa la Mare espiritual de l'Univers, les aigües primordials ancestrals d'on brollen tots els esperits individuals, col·lectius, nacionals,..., Tiamat, l'Amat (Ramon Llull).

Pujar "la Taga", per tant, simbolitza pujar la muntanya de l'Amor Universal creador: passa a passa, anar-se'n amarant, fins la fusió total en arribar al cim: l'Amic es fon en l'Amat.

Jo no camino.
És la terra que em camina.
Em caminen les alzines.
Els líquens i les pedres em caminen.
Em caminen els ocells.

Em camina tot el cel sobre l'esquena,
sobre el cap.
Em camina sota els peus,
sota els ulls i la mirada.
I jo no sóc.

Jo no sóc res.
Sóc la fulla,
l'ombra petita de la fulla,
la mica d'airet que fimbreja
dintre l'ombra petita de la fulla.

Jo no sóc res,
perquè és a mi que em caminen.
Em caminen les escorces,
les esquerdes de la pedra,
la paraula de l'aigua i del vent.

No sóc pas jo la que camina,
ni sóc jo la que parla,
sinó que és ella la que parla:
la terra que em camina per damunt
de tot el que em penso que sóc.

Laia Noguera

Quan el sol de l'Amat
desperta l'Amic
dels seus somnis mítics
cessen les paraules,
els cants dels ocells
i l'Amic neix en l'Amat
a l'alba.
El sol l'ha devorat
i ja és flama viva.

Amanç.- 36 TOTA PAGA ÉS POCA
(Em demanaren si canviaria alguna paraula d'aquest verset de Mestre Ramon. M'ha estat impossible).

Demanaren a l'Amic si canviaria per un altre el seu Amat. Va respondre i digué: "I ¿quin altre és millor o més noble que sobirà bé, eternal, infinit en grandesa, poder, saviesa, amor, perfecció? (NOU).

Allà dellà de l'espai he vist somriure una estrella
perduda en lo camp del cel com espiga en temps de sega,
com al pregon de l'afrau una efímera lluernia.

– Estrelleta- jo li he dit -,de la mar cerúlea gemma,
de les flors de l'alt verger seies tu la darrera?

– No só la darrera, no, no só més que una llanterna
de la porta del jardí que creies tu la frontera.

És sols lo començament, lo que prenies per terme.

L'Univers és infinit, per tot acaba i comença,
i ençà i enllà, amunt i avall, la immensitat és oberta,
i allà on tu veus el desert eixams de móns formiguen.

Jacint Verdguer (música Roger Mas)

CARTA DE COMIAT

Estimats germans, un a un, nebots, un a un, amics, un a un, i a tots plegats:

Us escric aquesta carta a la "Porta de la Mort" (Afina). No estiguen tristos, ni espantats, ni enfadats. Us prego que regireu els racons del vostre interior per descobrir-hi el motiu de la vera joia que voldria que tinguéssiu. Alegreu-vos amb mi. Estic alegre i amorós (Amanç) davant la Porta.

"Estic a punt d'ésser vessat en libació i ha arribat l'hora de la meva partença. He lliurat un bon combat, he acabat la cursa. He conservat la fe" (2 Tm 4, 6-7).

Per a mi, després de la mort no hi ha després. No és el temps qui permet la vida, ans és la vida qui permet el propi temps. Tots naixem, creixem, vivim i morim. Tot allò que comença, acaba. Lluís Maria Xirinacs i Damians s'ha acabat. Ja ha passat. Ja no hi és.

En el vostre temps, en el que teniu encara, resten les meves obres i els records que gardeu de mi i insisteix el meu Esperit que és el vostre. Però jo ja m'he acabat. Per damunt de tot estic enamorat de Vida

Eterna, m'he llençat als seus braços i m'he perdut en el seu cor. Els meus amors, per a vosaltres, el meu Amor per a Ella. Jo he estat nen, jove, adult i vell. Quina sort ! I, encara per uns moments encara sóc L.M.X.D. això ho perdré tot seguit, motiu de tristesa.

Però us anuncio amb la joia més plena que
jo sóc !
Ni abans, ni després, ni durant. Senzillament
jo sóc !
Moro des-esperat, no d'aquest món sinó de l'altre, perquè
jo sóc !
Allò que esperen els esperançats ja hi és
jo sóc !
No tinc Lluís Maria, no sóc català, ni humà, ni cendra
jo sóc !

Desitjo que Jo sóc us acompanyi tota la vostra vida.
El nom de la vida eterna és Jo sóc.

Des d'ella, Jo sóc en vosaltres !
L'Esperit de Lluís Maria és el vostre esperit, és l'Esperit.
L'Esperit no és res ni algú. L'Esperit és.
Obriu-li les Portes !

6.març.2006 (X) 17
¿Podria ser aquest el meu escrit final ?

*“Dono la meva vida perquè vull.
La dono a l'univers sencer.
Especialment la dono als oprimits de la terra
i a la terra oprimida.
I, molt especialment, per l'alliberament
i la reunificació de la meva estimada nació catalana.
La dono. No me la lleva cap “dolent” homicida.
Jo sóc el “dolent” homicida que se la lleva.
Odio els que mantenen vius els humans
en una vida fantasmal
mitjançant procediments tecnològics.
Però també odio que Jesús hagi de menester
Judas, Caifàs o Pilat
i que el cel hagi de menester un infern
per accomplir la missió d'amor.
No serà l'enemic ocupant espanyol
qui em llevarà la vida.
La dono jo en un acte
de llibertat i de responsabilitat plenes.
En un temps històric concret
en el qual la gent viu massa temps
i ocupa amors, territori i recursos
per als altres, abusivament,
espero, amb la meva mort voluntària
col·laborar a una cultura ètica
del control de la mortalitat.
Cal saber sortir oportunament i amb elegància
de l'escenari de la vida:*

*ni massa d'hora, ni massa tard.
I cal sortir tot duent a la mà
l'única ofrena essencial
digna de la Destinatària:
el bocí darrer de la Vida Bona que Ella ens ha ofrenat.
Senyora, si és la teva voluntat,
fes que, quan begui el calze de la meva mort,
encara hi contingui un glop
del vi bo per beure.
Vull oferir-te, no les despulles de la
meva humanitat,
ans vida meva, perquè Tu me l'has donada,
Vida de la Bona, vida conscient,
el darrer tros.
¿Quina altra cosa et podria oferir
que no fos teva
que no fos la millor ofrena teva
que mai no m'Has ofert ?”.*

3ª ETAPA: LA VOCACIÓ

Sant Martí d'Ogassa.

La profecia. La inspiració. El cant. La vocació. La denúncia.

Un cop l'Amic s'ha fos en l'Amat, ell esdevé l'Amat, l'Univers sencer és en ell, i es deixa actuar segons sent que li dicta l'Esperit Universal. La seva obra prendrà la forma dels seus dons i vocació, cadascú els seus, tots diferents, tots complementaris. L'Amic manifesta el que ha vist, tot allò que convé i el que no convé pel bé del conjunt, des de la consciència universal de la que s'ha deixat amarar. Qui ha tocat el fons de l'Univers, en mirar al món no pot restar còmplicement callat: canta la veritat, esdevé profeta, testimoni, cocreador, fundador de nació, sense témer-ne les conseqüències.

Obrir els sentits per recollir les subtils respostes, insinuacions: l'Univers sempre respon i dota de la suficient llum per discernir, de la suficient força per dur-ho a terme i d'un farcell de felicitat per gaudir-ne. Quina és la meva vocació, el meu paper i fruit a la societat?

3.8.2007

Amanç.- 39 TOT ÉS PROFECIA

Es llevà de matí l'Amic

I feia com qui anava cercant el seu Amat;
i trobà gent que feia Camí
i demanà si havien vist el seu Amat
li respongueren preguntant
en quin moment el seu Amat
s'absentà dels seus ulls.

Respongué l'Amic i digué:

“Mai, d'ençà que vaig haver vist
el meu Amat, no estigué absent
en els ulls mentals de l'esperit,
però tampoc no estigué absent

dels meus ulls corporals,
car totes les coses visibles
em representen el meu Amat.

Tot mostra la glòria de l'Amat
per a qui té ulls.
Tot canta l'oracle de l'Amat
Per a qui té orelles.

Mite de Sant Martí

Un dia gèlid de novembre del 337, anant a lluitar a Amiens, es va trobar amb un captaire tremolant de fred i mig mort de gana a la porta de la ciutat d'Amiens. Martí va donar-li la meitat dels queviures que duia i una part de la seva capa, que va tallar amb la seva espasa. La llegenda explica que el cel es va obrir, el Sol va brillar esplendorós i es va formar un gran **Arc de Sant Martí** que va fondre la neu i enretirar el fred. Per aquest motiu hom coneix l'interludi de bonança que cada any té lloc a mitjans de novembre amb el nom **d'Estiuet de Sant Martí**. A la nit següent, Crist se li apareix vestit amb la mitja capa i dient als àngels: "Aquí hi ha Martí, el soldat romà que no està batejat: ell m'ha vestit". En desvetllar-se, Martí va trobar que la capa estava sencera i va decidir de batejar-se.

La capa miraculosa es va conservar com a relíquia i va formar part del tresor dels reis merovingis dels francs, que la portaven a les seves campanyes militars com a amulet. El prevere encarregat de la custòdia de la relíquia (una "cappella" o capa curta) era el "cappellanus", terme que va donar origen a "**capella**" com a lloc d'oració (per l'oratori on es conservava) i a "**capellà**", primer com a sacerdot militar i després, com a sacerdot i religiós en general.

La llegenda de Sant Martí i les oques: Martí no volia ser bisbe, ja que, humil, no volia tenir cap mena d'honor. Havia sentit que els ciutadans de Tours volien fer-lo bisbe i venien a cercar-lo; per evitar-ho, es va amagar, però les oques que hi havia van començar a palpar i van descobrir-lo.

La llegenda de **la capa**, míticament, suggereix que quan hom es lliura als altres, l'univers sencer s'hi fa còmplice: surt el sol, el cel s'obre i es vesteix de gala amb l'Arc de Sant Martí. La llegenda de les **oques**, en el seu sentit mític, evoca la **humilitat** de servir els altres sense rebre honors, així com la impossibilitat d'amagar-se del destí (vocació) al que cadascú és cridat, amb la llibertat de respondre afirmativament o no a aquesta crida.

Aquest punt simbolitza l'**entrega** a la **crida** rebuda al servei a la societat a partir **dela pròpiavocació**, donació que regala la **plenitud** (la **Vidabona**).

"Deixeu-les fer les obres, deixeu que us facin! Que rodi lliure l'obra que feu de l'obra que us fa!"
(Perejaume)

*La meva ànima,
aquesta ànima obrada pel meu cos,
clivellada d'ànimes infinites,
concretament avui,
se m'ha fet universal.*

29.7.2007

Amanç.- 32 EL PÈNDUL DE L'AMOR

¿Busques el sofriment, el patiment, la humiliació, l'esforç, la desprotecció i l'aventura amb grans perills per a honorar el teu Amat ?

Doncs, rebràs veritat, llibertat, compassió, justícia del teu Amat.
Qui reclama abraçada rep bastonada.
Qui reclama bastonada rep abraçada (Lc 18, 9-14)
Gandhi: "Qui fuig del càstig el càstig el persegueix.
Qui persegueix el càstig el càstig el fuig".
¿Sóc home de sort? Tantes injustícies i tragèdies com hi ha en el món,
¿perquè sóc tan feliç i consentit tota la meva vida i fins la meva mort
és la d'un privilegiat?

4ª ETAPA: L'ACCIÓ COMPROMESA

Mite de Vidabona:

En l'esquema simbòlic, l'arribada a la plenitud es correspon al 4t quart de volta. L'acció compromesa al món des de la força de l'Esperit Universal del que venim i que ja sabem que som, serà en la forma de la vocació i dons de cadascú com a persona individual, i en la forma de la vocació i dons de cada nació com a persona col·lectiva; "esdevenir un guant que es deixa moure i que se sap mogut per la saviesa universal". De cadascú en depèn només la resposta del seu subjecte lliure: el Sí o el No absoluts. La resta, és deixar-nos fer.

La plenitud com a individus i com a poble, la terra promesa catalana, el nostre lliurament total a la nostra comunitat propera i a la comunitat nacional, i el nostre lliurament col·lectiu com a poble al servei del món i de l'univers sencer. El compromís amb la història.

El lliurament des de l'amor als altres i al món és el camí que mena a la Plenitud, "el Camí de Vidabona", "la Terra promesa catalana". És l'Eskhaton (terme grec), la fi dels temps, el jugar fort per dur al seu terme la plenitud de cadascú i de l'Univers, l'hora de la veritat, el foc que purifica l'or i crema la palla, "el Judici final" (no en un final linial, sinó més enllà dels temps, en el no-temps, en cada ara profund), la Creu Cristiana, la X catalana, la realització de la voluntat del Transcendent (Noümen) en aquest món ara i aquí (Fenomen). Es correspon a Món en el Model Global de la Realitat "Globàlium", equidistant a Noümen i Fenomen. És el centre de "l'ensaïmada", després de la tercera volta:

- la 1a volta és el camí iniciàtic cap a la plenitud individual, de cada individu,
- la 2a volta és el camí iniciàtic cap a la plenitud nacional, de cada nació,
- la 3a volta és el camí iniciàtic cap a la plenitud del món amb l'Univers sencer.

Entre cada volta, o en cada volta, hi podem incloure també les iniciacions de les diferents comunitats intermitges: la llar, els municipis, les comarques, les confederacions de nacions, etc.

"Si el gra de blat, caient a terra, no mor, no dona fruit".

L'arribada a Ripoll simbolitza el retorn al mónfenomènic, a la societat, un copcompletat el viatge vital (segons el Model Global de la Realitat de Xirinacs):

Fenomen (aquestmón) – **Subjecte** (lliure) – **Noümen** (l'altremón) – **Objecte** (funcióobjectiva a la societat, vocació) – **Fenomen** (retorn a aquestmón per a l'acciócompromesa, deixats portar per la inspiraciótranscendent).

En dur a terme la nostra obra, ensrealitzem, i per tant, arribem a migcamí entre aquestmón (Fenomen) i l'altremón (Noümen), és a dir, assolim la Plenitud (Món).

El santuari de Vidabona –antiga parròquia rural- de Santa Maria de Vidabona està emplaçat en l'interior del vèrtex de l'angle recte format per la Serra Caballera (O-E), que la protegeix de tramuntanes, i per la Serra de Vidabona (N-S), que la protegeix de ponentades. Està en la bisectriu que arrenca del vèrtex, el Taga, i resta així arrecerada del mestral, del vent dominant del nord-oest.

L'antiga imatge de fusta d'àlber policromada (Tallers de Vic, vers 1190-1220), ara al Museu Episcopal de Vic, era advocada contra la pesta, les tempestes i per alliberar els captius, raó per la qual l'església conservava cadenes d'antics presoners com a ex-vots.

Una mica més avall del Santuari, hi resten les parets de l'antic mas de Vidabona.

L'edifici romànic, del segle XII, s'esfondrà l'any 1969 per les esquerdes al sostre causades per un llamp. Té adosada una edificació que feia de rectoria o habitatge de l'ermità, a la qual s'accedia també pel cor, bastit el segle XVIII.

El viatgeiniciàticcap a la plenitud (la Vidabona) conclou a Ripoll, que representa la tornada a casa, a la societat, al punt de partida, amb el cicle de la plenitudacomplert.

TEXTOS

Són ben diferents la Vida bona i la bona vida. Aquesta darrera, en aquest món d'on és filla, només es pot tenir tot fent mala vida al propi cos i als altres.

L. M. Xirinacs

“Qui vulgui salvar la seva vida la perdrà i qui la vulgui perdre la salvarà”.

25.10.2006

SEGONA RONDA DE MORT A VIDABONDA

Per Vic, Ripoll i Ribes de Freser. Valenta pujada a Bruguera, l'últim poblet. Gallines pel carrer. El Taga serè, que presideix majestuós la regió. El Sant Amanç, verd de vegetació, obert al Taga de braços i cames, embadalit d'enamorament. La Senyora del Taga, displicent, mira l'eternitat, des de les seves altures desarmbrades, només coberta amb un sensual borrisol de gespa alpina. Els separa i els uneix inexorablement, indissolublement el Coll de Jou o de loga. Allà m'encamino des de Bruguera. No trobo ningú. Els arbres del camí i de les comes són pintats amb tots els cromatismes d'una fuga de Bach. El dia, esplèndid.

Passada l'alterosa portalada del Coll de Jou penetro en el territori, un mar inacabable de muntanyes, un mar congelat de tempesta huracanada. Les onades d'entre mil i dos mil metres.

Caminet mig perdut, entre el Puig de l'Àliga (1473) i el Puig de la Caritat (1473), pel portell del Coll de la Tuta. (“Tuta”: cova natural o artificial de poca grandària utilitzada de refugi o sopluig)

Tot plegat en una de les capçaleres de la Riba mala.

... I no pogué ser ! No he pogut alliberar-me de l'embruix de la Riba mala. A l'altra banda dels escarpats vertiginosos, llueix al sol la fascinant policromia de tota la serra de Vidabona coronada pel turó del mateix bell nom (1479). Davant per davant d'on jo sóc s'obre temptador el Coll del Vent. Però un “mal vent ens separà” (Schiller-Maragall). No he tingut la “joia” de passar a l'altra banda.

Ribamala, ¿perquè t'interposes entre mi i el meu destí ? Des d'on sóc, a mil metres, deu amagar-se el Santuari de Sta. Maria de Vidabona. No el puc veure. Només l'endevino, a la meva mateixa cota d'altitud. Montesquiú anomenaria jo a tot aquest muntanyam ! Encara no he pogut veure mai Vidabona.

M'he assegut a la gespa alpina, flonja i compacta, decorada amb carlines i tifes de vaca perfectament dissecades pel gran taxidermista que em vigila des de dalt i que, murri, frueix pel meu patiment. Lentament, tot arrossegant-me, toco, amb la flauta de pastor, aquella Siciliana de Vivaldi en pur estat contemplatiu. El so, humil i penetrant, del flabiol omple les valls. Tots els ocells aturen, un moment, llurs xerrameques i enraonies. ¿Sabíeu que el so de flauta és tan pur perquè no el produeix la vibració de cap corda, de cap llengüeta ni de cap pell de bou, sinó que només vibra l'aire; només el Vent puríssim ?

Des del riu de Babilònia el cor em plora enyorat de la pàtria. “*Sta. Maria, succumeflebiles, invapusul.lanimes*”.

De tornada, cap al migdia, ja molt avall en un revolt del camí he tingut el consol de Santa Maria per al qui la pàtria enyora. Davant per davant, a l'altra banda del Ribamala, encimbellat, he vist per primera vegada el Santuari de Vidabona. He restat extasiat una bella estona. I finalment, ja en la terra dels homes he celebrat la visió amb una festa.

Avui he pujat a la barca. Caront ha intentat conduir-me a l'altra banda de l'Estigia, però, tot i que li he pagat l'òbol, no m'hi ha pogut dur. Com Moisès en la muntanya de Físga, a l'altra banda del Jordà, he estat castigat a morir sense entrar a la Terra Promesa, a les seves envistes.

És cert que l'ample món rebenta d'injustícies, pobresa, guerres, opressió, irresponsabilitat, ignorància, malalties, morts violentes, etc.

Crec que he lluitat contínuament contra aquestes xacres de la humanitat i de l'ambient. Però mai no he pretès arreglar-ho tot jo, insignificant personeta assetjada per problemes gegantins. En aquest aspecte visc en pau. Faig el que jo puc i deixo als altres allò que és de llur responsabilitat.

10.7.2007

Com l'alcalde de Cork a Irlanda, vull explicar amb la meua mort als catalans que no obtindrem la plenitud dels nostres drets i deures si ho intenta qui no estigui disposat a donar la seva vida per aquest propòsit. Una cosa es desitjar la independència, com un nen petit desitja la lluna i una altra, voler la independència com la NASA fa coets per anar a la lluna.

Nota: com és ben sabut, per haver-hi entregat bona part de la seva vida, "el coet", per Xirinacs passa ineludiblement per la vertebració territorial del país a través d'una estructura arborescent: l'arbre de portaveus de cada territori, dipositaris de la voluntat sobirana consensuada de les comunitats comarcals, municipals i veïnals, i armats amb les invencibles arts de l'acció no violenta col·lectiva per a fer-se respectar quan calgui.

Qui diu "disposat a donar la vida" cal que vulgui dir també: "donar el propi temps, la pròpia salut, els propis diners, les propietats, la reputació, la fama, la llibertat ...

La família no. No ens podem, unilateralment jugar la família si depèn de nosaltres sense el mutu acord de jugar-nos-la tots plegats. Si hi ha menors cal esperar a la seva majoria d'edat.

6.9.2006 (X 11)

Em diran orat, atrapat per una depressió o per una exaltació, mort per una aturada cardíaca en una excursió, en un atac de delirium, desenganyat de la vida, frustrat i fracassat en les meves ambicions, assedegat de fama, víctima del meu afany de protagonisme, autodestruït, desesperat, pertorbat mental o, simplement, suïcida.

Marxo, lliure i serè, únicament per un irresistible amor a la Vida, als amics, als germans, als humans, a l'univers sencer,...

Marxo en plenitud:

"Perquè em vaig posar en el no res
vaig veure que ho havia trobat tot".

Arribo als meus setanta-cinc anys i dono la meua vida sense que ningú me la vulgui prendre, ben lliurement per certificar-me i certificar-vos que, en tota la meua lluita anterior, tenia la voluntat inequívoca de jugar-m'ho tot.

Ara és l'hora de la vostra lluita. Us caldrà a vosaltres la vostra certificació final ? Jo en tenia necessitat.

BIOGRAFIA XIRINACS

D'ell s'ha dit que fou la veu del poble, el Gandhi català, un testimoni, un profeta, un místic, un filòsof, un revolucionari català d'esperit universal...

Va realitzar diverses vagues de fam a mort. Va estar plantat 12 hores diàries durant 2 anys davant la presó Model per demanar l'amnistia dels presos polítics. Va ser escollit senador independent. Nominat 3 vegades al premi Nobel de la Pau.

L'1 de gener de 2000 es va plantar a la plaça de S. Jaume de Barcelona per convocar l'arbre d'assemblees territorials dels Països Catalans com a instrument d'exercici de la sobirania popular, lligada a l'acció no violenta com a força del poble.

1932. Neix a Barcelona el 6 d'agost de 1932 en el si d'una família burgesa.

1939-1945. El final de la guerra civil provoca un pacte de la major part de la burgesia catalana amb els vencedors. La família Xirinacs no és una excepció. L'ambient familiar, castellanitzat, catòlic-tradicional, incideix de ple sobre la formació del menut Lluís Maria. Tanmateix aquesta família, de profundes conviccions cristianes autèntiques i molt preparada intel·lectualment, el dota d'una base forta que permet la seva constant evolució. Dels 7 als 14 anys: intensa vida espiritual i comunitària a Sant Felip Neri de Gràcia. Estudia i llegeix molt l'Enciclopèdia Espasa que tenen a casa.

1946. Ingressa al seminari de les Escoles Pies a Alella. Després, dos anys de formació a Moià.

1948. Comença la carrera de sacerdot. Dos anys de filosofia i quatre de teologia a Iratxe (Nafarroa) i després a Albelda (La Rioja).

1949. Prepara l'examen d'Estat. S'examina a Barcelona amb Premi Extraordinari.

1950. A Albelda el curs era de 63 alumnes. Ell i dos companys formen un equip i organitzen globalment la resta de companys segons les seves especialitats o afeccions. Calia inventar un model global adequat, ajudar cadascú a trobar la seva especialitat i trobar el seu lloc en el comú. Amb en Lluís M. com a coordinador, varen crear una autèntica Universitat. Després d'una primera fase d'admiració, els seus superiors s'espantaren en veure que els alumnes en sabien més que ells mateixos de moltes qüestions modernes, per exemple, de física quàntica. La biblioteca que havien creat fou clausurada, els llibres requisats i en Lluís M. fou castigat amb un retard de tres mesos de la seva ordenació sacerdotal.

1955. És ordenat sacerdot a Solsona per V. Enrique i Tarancón. Durant vuit anys es dedica a l'ensenyament a Barcelona i Olot. També es dedica a activitats en el camp de la joventut. És nomenat Consiliari General de Catalunya de la branca «rovers» del Moviment Escolta.

1960. Estudia Biologia a la Universitat de Barcelona.

1962. Escriu «La via. Iniciació Cristiana».

1963.- Primers enfrontaments amb el poder com a conseqüència de la seva progressiva consciència cívica. Interpel·la la policia de Barcelona per les tortures a què han estat sotmesos diversos universitaris detinguts. És expulsat de Barcelona per ordre del governador civil. Es trasllada a Balsareny, dependent del bisbe de Solsona. Inicia una experiència comunitària constituïda per quatre persones. No els és permès que siguin més àmplia.

1966.- L'onze de març es fa la tancada dels caputxins de Sarrià: «la caputxinada». Fundació del Sindicat Democràtic d'Estudiants. Per aquests fets, el bisbe l'expulsa definitivament de la diòcesi de Solsona.

Queda confinat a Sant Jaume de Frontanyà, de 30 habitants i a dueshores a peu de la carretera méspròxima. Al juliolrefusa cobrar la paga de l'Estat. És el primer capellà que prenaquestdetermini.

1967. El seutestimoniatge afecta la base de l'església. Els sacerdots de Vic voten a favor d'acollirXirinacs. El bisbeaccepta i li ofereix el poble de Santa Maria del Camí, amb la condició que «facibondat». Sense la paga, viu del seutreball. Dirigeixl'Escola de Teologia d'Igualada i col·labora a l'escolaMowgli de la ciutat. També escriu en diversespublicacions.

1968. Amb el llibre «Secularització i Cristianisme» obté el premi «Carles Cardó». Compareix a declarar davant el jutge militar, acusat de trobar-se implicat en el F.A.C., però no se li obre procés. El seuradicalisme social i nacional es va accentuant. Deixa de col·laborar en el «Full Diocesà» a causa de les pressions que rep. Abandona la direcció de l'Escola de Teologia. No vol cobrar res pels sacraments que administra. Vol publicar «Comunitat Cristiana de Base» sencesotmetre'l a la censura eclesiàstica. La censura civil li nega la publicació. Fa pressió al bisbe de Vic perquèporti a la pràctica la teoria social de l'Església i facidonació de les terresalsqui les treballen. Davant la negativa episcopal, abandona la casa rectoral i es trasllada a La Torre de Claramunt. Finalment, abdica de l'església, deixa el bisbat i surtdelscolapis. Es lliura al testimoniatge cristià sense fronteres.

1969. Enceta la primera vaga de fam, de set dies, a Santa Cecília de Montserrat, per demanar la separació de l'Església i l'Estat. Li fan costat mossèn Dalmau i una noia. És detingut però no l'arriben a processar perquè el bisbe de Vic s'acull als privilegis del Concordat.

1970. Desembre. Tres-cents intel·lectuals catalans, es reuneixen a Montserrat com a testimoni de protesta pel procés de Burgos contra patriotes bascos. Són assetjats per la guàrdia civil. La nit de Nadal inicia una segona vaga de fam indefinida. Preté nenaltir l'esperit de lluita del poble per l'assoliment de les llibertats essencials de l'home.

1971. Després de 21 dies, el 14 de gener cessa de la vaga a petició de les organitzacions polítiques, que li prometen intensificar la lluita antifranquista.

El 23 de març el TOP li obre procés per propaganda il·legal segons declaracions fetes durant la vaga. Li concedeixen la llibertat provisional. Aquesta vegada li demana al bisbe de Vic que no intervingui. Declara en català davant del jutge. No signa cap document que no estigui escrit en català.

El 16 d'agost inicia, obertament, una campanya de refús total al règim.

El 7 de novembre es constitueix l'Assemblea de Catalunya. La participació de Xirinacs en el seu procés de gestació és significatiu.

1972. El dia 16 d'abril s'ha de presentar al TOP i no hi compareix. Escriu un document de refús total al règim. El fa públic en una concentració a la parròquia de Sant Miquel del Port, a Barcelona. Convocat de nou pel TOP, no en fa cas.

El 12 de novembre més de 3.000 persones es concentren a Ripoll per celebrar el primer aniversari de l'Assemblea de Catalunya. Xirinacs és detingut i el multen amb 50.000 pessetes. No paga la multa i és arrestat al convent d'Olot però abandona la reclusió. Detingut novament és conduït a la presó concordatària de Zamora per acabar els 30 dies d'arrest. Inicia la tercera vaga de fam; aquesta vegada de fam i de set. Al cap de nou dies, la seva vida corre perill i és traslladat a l'Hospital Provincial de Zamora. És posat en llibertat quatre dies després.

1973. Continua en la lluita sociopolítica de Catalunya.

1 de maig: participa en la concentració per l'Assemblea de Catalunya, a Sant Cugat del Vallès, amb deu mil persones.

El 28 d'octubre la Comissió Permanent de l'Assemblea fa una reunió a l'església de Maria Mitjancera. La policia entra pistola en mà i agafa i empresona 113 participants, entre ells Xirinacs. És alliberat al cap de tres dies juntament amb un altre sacerdot. És multat amb 350.000 pessetes que no paga.

L'onze de novembre, assisteix a la reunió internacional dels cristians per la revolució a Lió.

L'1 de desembre inicia una nova vaga de fam per l'alliberament dels cent tretze. Després de set dies de fam i de set, és traslladat a l'Hospital Penitenciari de Carabanchel. Durant la vaga es produeix l'atemptat i mort de Carrero Blanco. Puig Antich és condemnat a mort.

1974. Després de 42 dies de vaga de fam els metges temen un xoc fatal. Accepta deixar-la a petició dels metges i per l'anunci (fals) de la sortida dels companys detinguts. Torna a menjar i a recuperar-se. Li fan el judici pendent: Contesta en català. El condemnen a tres anys. Pax Christi li atorga el Memorial Joan XXIII per la seva acció no-violenta per la pau.

1975. 1 de gener. Comença una nova vaga de fam ja que l'amnistia no ha estat atorgada. Adreça una carta oberta a Franco on indica les causes per les quals ha iniciat la vaga. Es proposa la seva candidatura al Premi Nobel de la Pau. L'Acadèmia de Noruega accepta la candidatura.

El 14 de febrer el porten emmanillat a Barcelona per a que pugui veure la seva germana agonitzant. Es publiquen «21 dies de vaga de fam per Catalunya» i «Subjecte».

El 15 de maig li concedeixen la medalla commemorativa del 25è aniversari del Consell Mundial de la Pau. Rep adhesions de Tarradellas i de moltes associacions.

El 28 d'agost comença una nova vaga de fam en solidaritat amb els companys del País Basc Garmendia, Otaegui i altres. Arran de l'execució de Txiki, Otaegui i tres membres del FRAP, radicalitza la seva actitud. És internat en cel·les de càstig.

El 6 d'octubre, després de 22 mesos i mig de reclusió, surt en llibertat de Carabanchel.

El 20 de novembre mor Francisco Franco. 30 de novembre: nova vaga de fam a Montserrat per reclamar l'amnistia general. El visita Mc Bride, premi Nobel per la Pau 1974.

El 24 de desembre, abans de les 12 del migdia, es planta davant de la presó Model amb el compromís de no moure-se'n fins que els presos polítics surtin indefinitament alliberats. Li fan costat els Captaires de la Pau, entre ells, Ferran García Faria. S'hi estarà més d'un any i mig: per l'amnistia.

Xirinacs i els Captaires de la Pau. Davant la presó Model.

1976. Nova sol·licitud del Nobel signada per 300 professors d'Universitat de l'Estat.

L'1 i el vuit de febrer hi ha, a Barcelona, manifestacions massives per l'amnistia general, reprimides durament per la policia. Xirinacs és apallissat brutalment.

Per Sant Jordi surt a la venda «L'espectacle obsessiu». Novament, durant la manifestació del primer de maig, és detingut i torturat. La Marxa per la Llibertat és prohibida. Redacta un document de contesta i l'adreça a Fraga, ministre de la Governació.

El 29 de desembre s'inaugura a la Fundació Miró «Homenatge a Catalunya» entorn del gest i figura de Lluís Maria Xirinacs. Joan Brossa publica «Oda a Lluís M. Xirinacs».

1977. El 14 de gener assisteix a la clausura de l'«Homenatge». Va escriure que aquella jornada havia estat «el diàmedecisiu de la meua vida al servei del meu poble». Llegeix la seva «Crida per la unitat de Catalunya». No la publica cap diari. S'acaba publicant al setmanari «Canigó». Alguns polítics el comencen a veure com un problema de futur. Els fets es precipiten davant la convocatòria d'eleccions del 15 d'abril. No és possible cap candidatura unitària ni per al senat. A petició del poble es presenta com a senador independent i és elegit amb 549.013 vots (el senador independent més votat).

1978. Assisteix a les sessions del senat dempeus per recordar que encara no s'hadonat l'amnistia. Amb moltes aportacions populars redacta una constitució alternativa: «Constitució, paquet d'esmenes». No li accepten cap esmena. La Constitució serà aprovada el 6 de juliol de 1978. Escriu diàriament a l'Avui, durant 3 anys, la columna: «Al servei d'aquest poble» i a Mundo Diario: «Diario de un senador». La premsa comença a tancar-li les portes. Els articles: «Apologia del terrorisme» i «Seguretat ciutadana» no troben cap mitjà on ser publicats.

1980. Es presenta amb el BEAN (Bloc d'Esquerra d'Alliberament Nacional) a les eleccions al congrés i el Bloc no treu cap diputat. Tampoc no ho aconsegueixen a les eleccions al Parlament de Catalunya del 20 de març. Fracassa l'etapa política, inicia un canvi radical en la seva vida.

Imparteix cursos de Bíblia i de Filosofia a «Ahimsa/Escola Catalana de Sistema General». Treballa al Centre d'Estudis Joan Bardina, al costat de l'Agustí Chalaux.

1981. Es produeixen els fets del 23 de febrer. Xirinacs ho interpreta com un cop de l'extrem centre, avançant-se a la extrema dreta.

1983. Prologa el llibre «La no-violència en la pau i en la guerra» de Gandhi.

1985. Escriu «Consciència individual, consciència nacional i consciència còsmica» en les Desenes jornades del CIEMEN a Cuixà.

1986. Conferència «Món alternatiu» a la Cooperativa Tascó de Barcelona.

1987. El 27 d'octubre, juntament amb un grup d'amics, crea la «Fundació Tercera Via», actualment «Fundació Randa-Lluís M. Xirinacs».

1990. Demana i obté la secularització «com a sacerdot segons la disciplina de l'Església Catòlica». Aprofundeix en el estudi i perfeccionament del seu model filosòfic: «Un Model Global de la Realitat», al qual dedicarà la resta de la seva vida.

1992. Col·labora en col·loquis i escriu en diverses publicacions poc conegudes: «Una visió global de la divinitat» dins de «Questions de Vida Cristiana». Comença a escriure «La traïció dels líders», (història detallada de l'Assemblea de Catalunya).

1993. El mes d'abril surt el primer volum de «La traïció dels líders. La sembra laboriosa» (de 1971 a 1976).

És un dels impulsors de l'Assemblea Unitària per l'Autodeterminació (AUA), posteriorment Assemblea d'Unitat Popular (AUP), amb Antoni Massaguer, el MDT i CSPC, membres de l'AMEI i CUP, persones provinents de la Crida, antimilitaristes i altres membres de sectorials populars.

1994. Segon volum de «La traïció dels líders»: «Una pedregada seca» (de 1976-1977).

«El dret a la desobediència civil i l'aprofundiment de la democràcia» en la IV Convenció per la Independència Nacional al Palau de Congressos de Montjuïc, el mes de maig.

1995. Després d'estudiar la carrera de Filosofia, comença a escriure la seva tesi doctoral: «Un model global de la realitat».

1997. Tercer volum de «La traïció dels líders»: «La collita perduda» (1977-1981).

El mes de febrer defensa la seva tesi doctoral. Obté la màxima qualificació «Cum Laude» per part del tribunal.

2000. Lluís M. Xirinacs es planta a la Plaça de Sant Jaume per tal que s'iniciï l'Assemblea dels Països Catalans i així poder preparar, a llarg termini, la independència d'aquesta nació com a poble sobirà d'Europa, d'acord amb les declaracions dels Drets dels pobles de l'ONU. Publica un Manifest. D'aquesta acció, en neix el moviment «Jo també em planto cap a l'Assemblea dels Països Catalans». La secció Germanies, dins de la Fundació Randa, en fa difusió. Per problemes físics ha de deixar la plantada el 14 d'abril.

2001. Lluís M. Xirinacs fa públic un nou Manifest de cinc punts. Acaba el document «Comunitat humana».

2002. 1 de gener. Lluís M. Xirinacs fa un III Manifest, dos anys després d'iniciar la seva plantada.

Juny: Acaba l'enregistrament de 13 programes titulats «Els secrets de la Bíblia».

11 de setembre: Participa en la commemoració del 25è aniversari de l'Assemblea de Catalunya al Fossar de les Moreres, amb un parlament que podem considerar una gran lliçó de memòria històrica, de visió de futur pel que fa a les ànsies de llibertat del poble català, i seguidor de la línia no violenta gandhiana de posicionar-se en favor dels febles, en aquest cas com a gest de solidaritat amb el poble basc. És denunciat i jutjat.

17 de desembre: Declaració de Xirinacs davant del Jutge. Es tracta d'un jutgessa catalana, amable, que no solament li permet parlar en català sinó que ella també el parla. Li requereix presència de lletrat. Xirinacs s'hinega. Ell no vol querellar-se. Ajudarà el jutge en la seva tasca en tot el que calgui. Aporta el vídeo sencer i la transcripció sencera del discurs. Ella no insisteix després d'haver suggerit l'advocat d'ofici sense èxit.

2003. En el llibre «El terror, la pau i el sagrat» es publica la declaració que va fer davant del jutge en relació a la denúncia pel Parlament de l'11 de setembre de 2002 al Fossar de les Moreres entre altres escrivs cabdals.

2005. Octubre. En presentar-se a una comissaria per renovar el DNI és detingut i empresonat durant dos dies.

2006. Acaba d'escriure el seu Model Menor de Globalisme i continua amb el Model Major. El mes de febrer es publica «Amnistia 77. Franco ha mort?», història de la seva plantada davant la presó Model. A l'estiu escriu «Temp eternitat».

2007. Al Fòrum Social Mundial de Nairobi (Kenya), el Centre d'Estudis Joan Bardina (difusors de l'obra d'Agustí Chalaux) presenta «La moneda telemàtica», un vídeo en el qual Lluís Maria Xirinacs explica la possible utilització de la tecnologia per la implantació d'una moneda no anònima i universal que facilitaria la lluita contra la corrupció, proposta gestada per Agustí Chalaux.

A l'abril surt publicat el llibre «Un model global de la realitat. Primera part: Model Menor».

Encara escriu «La mare de l'Univers» i «Temp categòric», mentre va polint el Model Major del seu model filosòfic. El sis de juliol comença el dietari «Darreres espurnes».

Finalment, el 6 d'agost, diada del seu 75è aniversari, emprèn la seva anada al paratge de Can Pegot, al terme municipal d'Ogassa, sota la muntanya de Sant Amanç, el seu punt Omega.

El dia 11, el troben amb el còssense vida. A la butxaca hi duu una nota en la qual declara la voluntat de romandre els seus últims dies «en la soledat i el silenci». Aquesta voluntat, es reflecteix també en les paraules que precedeixen l'«Acte de Sobirania», que deixà escrit en un full al seu despatx de la Fundació Randa.

L'«Acte de Sobirania» ha commocionat el país. Critica durament els polítics «massificadors». Deixa de ser esclau i es lliura a la transcendència. Les seves darreres paraules al poble són: «Jo sóc en vosaltres, amics!».

El mes de novembre es publica el «Dietari final», format pels quaderns: «Cinc anys» i «Darreres espurnes».

